

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrť leta 1 gld. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četrť leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXX.

V Ljubljani 8. rožnika 1877.

List 23.

Vošilo sv. Očetu Piju IX o škofovski 50letnici 3. rožnika 1877. *)

Beatissime Pater!

Inde a cunabulis suis per decursum saeculorum Sponsa Christi Ecclesia vix unquam perpessa est aevum tam atrox atque arduum, sicuti nostro tempore, quo navicula Petri continuo agitur procellis vehementissimis, ut Dominus, uti olim in terris versans, dormire videatur. Undequaque quippe exsurgunt adversarii non tantum externi, qui qua inimici crucis Christi et violenta vi et falsa scientia impugnant regnum veritatis idque a facie terrae delere student; sed prohdolor, etiam multi filii perduelles et prodigi dissipata substantia haereditatis domesticae matri optimae gravia infligunt vulnera tam perversa doctrina, quam malo exemplo.

In his circumstantiis tam infaustis miramur et adramus divinam providentiam, quae mirabiliter elegit et mirabiliter dirigit et conservat aevo tam atroci eximium clavicularium Regni sui, Pium IX., virum plenum Spiritu sancto, qui jam ultra sex lustra inter tot scopulos mira sapientia et singulari fortitudine gubernat Ecclesiam Christi stupescente et applaudente toto orbe catholico.

Quis est nimirum vere catholicus, cujus cor non dilatetur gaudio et repleatur exultatione, beatissime Pater, si considerat Tuam miram sapientiam et prudentiam, quae toties devicit errores et fraudes adversariorum, firmam Tuam fidem et fiduciam, quae non commovetur, uti mons Sion; aequae Tuam fortitudinem et constantiam, qua semper existens antesignanus causae justae, intrepide defendis et custodis veritatem et justitiam, damando omnigenos errores recentis liberalismi; uti et caritatem et pietatem, qua pariter amplecteris et amicos et inimicos, imo integram societatem humanam praeservas a ruina religiosa et sociali: revera cum Apostolo omnibus omnia factus, ut omnes Christo lucrifaceres.

Quapropter nullo tempore summo Pastori tanta tamque insigni veneratione erat addictus universus grex, et pastores nimirum et fideles; nunquam erat tam manifesta illa mirabilis unitas inter Caput et membra, quae propria est unice verae Sponsae Christi, ac nostro secus Ecclesiae minus favente aevo. Nonne per tot lustra certatim concurrunt ad limina apostolorum etiam ex dissitis et diversis terrae partibus et episcopi et fideles et simul desiderio desiderant videre filii faciem summi Patris, cujus aequae deliciae sunt esse cum filiis, ad exhibendam

Ipsi summam reverentiam et addictissimam caritatem. Et uti a Tua Sanctitate indesinenter procedunt tot documenta plus quam paternae sollicitudinis: ita ex parte fidelium testimonia egregia filialis dilectionis et gratitudinis exhibent tot dona rara et cara, tot preces fusae et suspiria ad Deum missa; quae omnia tanto magis crescunt, quo vehementius insurgunt potestates tenebrarum adversus Vicarium Christi, ut et nostris diebus continuo adimpleri videatur verbum: Petrus quidem servatur in carcere, oratio autem fit sine intermissione ab Ecclesia ad Deum pro Eo.

Quis proinde miretur, si tam rara, tam singularis solemnitas, quae est semisaecularis dies anniversaria acceptae summae dignitatis episcopalis, quae celebratur 3. junii a. c., omnes commovet gentes catholicas atque insigni jubilo replet corda fidelium eosque incitat ad denuo exprimenda sincerissima sensa pietatis et reverentiae erga piissimum Patrem Pium IX.; ad gratias intimas reddendas Deo Optimo Maximo, qui tam mirabiliter inter tot adversa conservat Virum mirabilem, quo tantopere nunc indiget orbis christianus.

Ad has gratias Deo digne reddendas unimur etiam sodales sodalitates catholicae et omnes Christi fideles dioecesis Labacensis, qui simul Tibi, ss. Pater, exprimere desideramus vota piissima, quae replent corda nostra; ast ingenue confitemur: desunt verba ad illa satis manifestanda; et illud verbum Tuum notissimum et celeberrimum usurpantes profitemur: „Non possumus“ — satis exprimere interna sensa pietatis et venerationis, dilectionis et gratitudinis erga Tuam Sanctitatem; „non possumus“ satis rependere tam paternam curam et sollicitudinem Tuam circa nostram salutem; „non possumus“ sufficienter gratias agere Deo, qui in Te et per Te tam mirabilia facit. Quapropter inter jubila et preces hujus solemnitatis cum universa Ecclesia orante pro summo Pontifice et nos acclamamus; Dominus conservet Eum et vivificet Eum et beatum faciat in terra et non tradat in animam inimicorum ejus; simulque Tecum, beatissime Pater, intonantes hymnum Ambrosianum enixe precamur, ut et in futurum semper in Te adimpleta sentias ejusdem, hymni verba ultima: „In te, Domine, speravi, non confundar in aeternum!“

Labaci, vigilia Pentec. 1877.

Tretjega rožnika 1877.

Pijeva škofovska 50letnica.

Tretjega rožnika 1877, na binkoštni praznik, se je karonik Janez Marija Mastaj podal v evdoksijansko

*) Tudi latinski izvir tega vošila se mora ohraniti za zgodovino.

baziliko, posvečeno verigam sv. Petra. Posvetil ga je za Špoletanskega nadškofa kardinal Frančišek Castiglionski (izgov.: Kaatiljonski) vojvoda. Trebizonški nadškof Ljudovik Piatti je rekel takrat kardinalu Kaatiljonu: Prečastitljivi oče, sv. Mati katoliška prosi, da povzdignite v škofovo čast tega mašnika. — In kardinal je pristavil: Ali imate apostolsko povelje? — Nadškof: Imamo ga. — Deo gratias! je sklenil kardinal, ter je pričel ss. posvečevalne obrede.

Kanonik Mastaj je nato prisegel pokoršino sv. Očetu in da bo zoper vse varoval in branil rimsko papeštvo, oblast in pravice sv. Cerkve. In obljubil je dalje, da bo ponižen, poterpežljiv, čednega življenja, in do ubozih in romarjev in vsih révnih priljuden in usmiljen. — In Pij IX ni bil nikoli nezvést svojim obljubam in prisegam.

Kardinal Kastiljoni je bil pozneje papež, ki se je iz spoštovanja do Pija VII imenoval Pija VIII.

Gregorij XVI pa so 17. grudna 1832 v veliko žalost Společanov za koristno spoznali, da nadškof Mastaj sprejme više pastirstvo v Imoli. Čez 14 lét je vladal to škofijo, in ne eno leto ni preteklo, pravi „Unità catt.“, da bi ne bil ondi zasadil kake posebne dobrote. Imolčani so ga pozdravljali „škofa in očeta“ — Vescovo e Padre.

Kako izversten na vse strani je bil ta viši pastir, je dosti očitno iz tega, da je bil 16. roznika 1846 od kardinalov izvoljen za škofa vsih škofov z imenom Pij IX. Pij deveti, nadaljuje „Unità“, je imel in ima obilno moč sv. Duha, čisto ljubezen, stanovitno vero, ravnosérčni mir. On je previden oče katoliške družine, neodvračljiv sledivec resnice, ktere nikoli ni zapustil; in od njega so zastonj zahtevali premogočni, da naj postavi temo namesto luči, da naj imenuje dobro za hudo in hudo za dobro. Bog je bil in je njegova oblast, njegova mogočnost, njegova trdnost. V svarjenji pregrehe se je kazal dobrotno ojšrega; v obsojevanji brezboznosti močnega in nepremagljivega. S svetostjo oborožen se je razodeval in se razodeva sovražnikom resnice strašnega; roke ima čiste, nedolžno serce. Z besedo in z izgledom je posvečeval škofiji Spoleto in Imolo; danes pa se razodeva kakor blagor, slava in čast vesoljne Cerkve. Tacega je prosila sv. Cerkve, ki ga je posvečevala pred 50 leti; tacega pozdravlja svet Pija IX 3. roznika 1877.

Slavospév

svetemu Očetu Piju IX o škofovski zlatomaši 3. jun. 1877.

Živi, živi Pij deveti,
Papežev naj lepši cvet!
Ki obhajaš petdeseti
God škofovskih slavnih lét;
Štirkrat osmi venec vije
Ti, vladarju Cerkve, Bog,
Od kar papeža Marije
Te preslavlja zemlje krog.

Toliko lét in v taki diki
Cerkve vladal papež ni,
Kakor Ti, o Pij veliki,
Čudež božje milosti!
Ti prekrasni venec slave
Spletel si Brezmadežni,
Rekel, naj se Cerkve prave
Sveti Jožef varh časti.

V Tvoji palici petéro
Biserov se lesketá,
Ker razširil sveto vero
Si že v peti del svetá.
Novih si škofij postavil
Že čez dvé sto po vsem svet',
Za svetnike pa proslavil
Blaženih nad trideset.

Škit družbinstva nezmagljivi
Si kot skala sred morjá,
Steber vere nezmotljivi
Serd rovarstva, strah peklá;
Al vse verne na-se vleče
Tvoje serce kot magnet,
K Tebi, ljubljencu, priteče
Škof in knez, gospod in kmet.

Res, da strašne muke anuje
Kaóji rod, kovár nesréč,
Sin v verige Cerkve kuje,
Zoper Tebe suče meč;
Pa ne boj se, „Križ od Križa“!
Pride zmaga dan vesel,
Že se slavna ura bliža,
Da boš hvalno pesem pél.

Toraj, živi, ljubeznjivi
Pij, na veke ljubljeni!
Naj Te kinča nevsahljivi
Venec slave in časti!
Ljubi Jezus daj ti peti
Zlato mašo papeštva,
Naj Marija, Jožef sveti
Rajski venc Ti sprosita!

Jožef Virk, Ločki.

Pij IX.

Za 3. junija 1877 — v spominji 1. septembra 1874.

Ko v gledal prvič sem Te starčeka,
Ganilo čudno me je romarja;
Še danes mile Tvoje osebnosti
Podoba živo mi je pred očmi.

Ko nagovoril si prijazno me,
Prevzelo sérčne mi je čute vse,
Tako, da bo beséd očetnih glas
Zvenéval v duši moji slednji čas.

Kadar se misli v Té mi zbuja jo,
Želim Ti srečnih zemskih dni versto;
Želim, da vsaki Tvojih blagih nád
Spolnitve bi zazoril zlati sad.

Ko zveseliš popolne zmage se,
In burni šum valóv potihnil je:
Takrat došel pozdravit v drugo bom
Te v večno mesto Rim — Tvoj večni dom.

Tom. Zupan.

Piju IX,

Očetu velikih in malih za slavno škofovsko 50letnico.

Povsod se danes ljudstvo druži,
Kjer trojnemu se Bogu služi,

V svetišču Božje množice bité,
Zbiraje se okolj altarja,
Za Pija, Cerkve vse vladarja,
V molitvi serčni dvigajo roké.

Osidje duh popušča doma,
Isplava tje, kjer krasna Roma
Na sedmih gričih slavno se bliši,
Hití tje sredi Vatikana,
Kjer množica že čaka zbrana,
Da svetega Očeta počasti.

Častiti starček se ji bliža —
O Pij deveti, „križ od križa“;
Otrók tu zvestih ga obdaja krog,
Čestita danes mu goreče,
Ker dan mu radosti sloveče
Zasvetil sredi mnogih je nadlóg.

Mu skerb je sladka za ovčice,
Po poti vodi jih resnice,
Ki večne sreče pravi je izvir;
Mu glava je pod mitro osivela,
S pastirsko pal'co ostarela
Je roka — v sercu mu ostal je mir.

Krasi mu trojna krona glavo,
In spleta nezvenljivo slavo.
Minulo let je eno trideset;
On čolnič Petrov sred viharjev
In sred valov serditih vdarjev
Prekrepko vodi, da se čudi svet.

Mariji novi venec slave
Ovil je Pij okoli glave,
Brezmadežane Njemu sije svit
V nočéh brezzvezdnatih terpljenja,
In starček upati ne jenja,
Da zmagan bo sovražnik silovit.

Naslednikov vsih Petra slavnih,
Ki že slovó za časov davnih,
Verstnik je Pij vredno spoštovan;
Naj laver Njemu se razcveta,
Mu krasni venec v slavo spleta,
Dokler ne mine časov zadnji dan.

Ves svet ga s slavo imenuje,
Stermé časti ga in spoštuje,
Za Njega bije vernikom sercé.
„Bog živi Pija!“ dans vse kliče,
Da gre odmev čez daljne griče,
Od ust do ust gre — Pijevo imé.

Iz tihe klošterske samote,
Iz mirne celične tihote
V nebo goreči tudi klic doní:
Bog hrani svetega Očeta,
Pomnoži Večni Njemu leta,
Da slavno zmago Cerkve doživí.

Pod svete Uršule zastavo,
Kar jih je zbranih v Božjo slavo,
Iz serca globočine dans želé,
Da bi jih vse blagoslovila
Očeta svet'ga roka mila,
In male vse, ki njim se izročé.

M. Stanislava.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Obhajanje škofovske 50letnice Pija IX.)

V soboto-večer je bilo naj ginjačše slovesno zvenenje po vseh cerkvah. Še vse ginjačše bi bilo razsvitljenje, za katero so se pripravljali po vsem mestu in bi bilo velikansko, ako bi se ne bila govorica raztrosila, da je prepovedano. Vstala je zato babilonska zmešnjava. Bilo je splošno in res prelepo razsvitljeno le Šenpetersko predmestje in cerkve Šenpeterska in Ternovska, nekoliko tudi šenklaška zvonika, pa nekaj hiš bližej stolne cerkve. Toliko bodi opomnjeno zaradi zgodovine; sicer bi bili o tem naj rajši čisto molčali.

V stolni cerkvi so milostni knez in škof pridigali o djanji in terpljenji Pija IX in imeli so slovesno veliko mašo. Ljudstvo se je številno vdeleževalo ss. sakramentov, obilno molilo; prelepe opravila so bile po vseh cerkvah. Kolikor pa smo dozdej slišali z dežele, je bilo povsod, po mestih in vaséh, veliko navdušenje, nezmerno ljudstva pri sv. Obhajilu, povsod neštevilni kresovi, premnoge razsvitljevanja, streljanja itd. Staro in mlado je bilo na nogah, da bi počastilo sv. Očeta, kar je le moč. Več poročil ima že današnji list, druge nasledvajo; vsaki kraj naj gleda, da za zgodovino ohrani po časnikih, kar se je godilo. Poglejte, kako lepe reči se berejo n. pr. od l. 1869 in 1871 v „Danici“.

Iz Ljubljane. (Naša vošilna spominica za sv. Očeta.)

Kranjski romarji, ki so binkoštni torek zjutraj z milg. proštom dr. A. Jarcem na čelu odrinili iz Ljubljane, so nesli seboj lep znesek po „Danici“ nabranih darov in pa zalo knjigo s kakimi 50.000 podpisi, ko vošilo za 50letnico sv. Očeta. Prekrasna, bogato pozlačena, večí in debelši kot mašne bukve je ta knjiga, ki jo je gosp. H. Ničman tako prelepo in kusno vezal in vravnal, da kaj tako velikanskega se res nismo nadjali. G. župniku Jeriču gre posebna hvala za veliki trud pri razpošiljanji in zbiranji podpisnih pól in pri vsi vravnavi tega prelepega dela. Hvala ob enem naj priserčniši vsim gospodom, ki so zbirali podpise, in vernikom, ki so tako obilno podpisovali ter s tim povzdignili čast naše dežele, ktere spominek bo med drugimi imel slavno mesto v vatikanski biblioteki. Naj popišemo zdaj to spominico malo bolj natanko.

Lepo obroblijene podpisne póle iz Blaznikove naprave so čitatelji podpisovaje sami vidili. Še veliko lepše, zlato- in raznobarvno so ozališane póle za naslove dekanij in posameznih ljubljanskih duhovnij, ktere k temu še prav močno povzdigujejo fotografije cerkvá ter spodaj kaligrafično podpisane imena gg. dekanov in župnikov. Kako lepe so mnoge pisave in olepšave pri naslovih, to se more le viditi. Na čelu je podoba Ljubljanskega mesta. V začetku stoji že omenjene adresa (gl. v današnjem listu), od enega duhovnih odbornikov katoliškega društva prelepo in s kinči spisana; potem nasledujejo ljubljanske duhovnije, najprej Šenklaška s podpisom milgosp. škofa na čelu itd. vse po dekanijah in duhovnijah. Škoda, da zaradi kesno pošiljanij podpisnih pól je bila tako pozno vezana, da jo je vse premalo ljudi moglo še viditi pred odhodom romarjev. Ta prelepa spominica hvaležnih Kranjcev tedaj je bila v praznik sv. Trojice od naših romarjev izročena Piju IX, ki jim daj dobrotljivi Bog vsega obilno, kar smo jim Kranjci vošili. Darovalce in podpisovalce pa so tudi sv. Oče z romarji vred blagoslovili slehernega po njegovih prošnjah, potrebah in željah. Bog usliši blagoslove sv. Očeta in vošila naših rojakov!

Iz Šent-Vida nad Ljubljano. (Obhajanje papeževe 50letnice.) Velikokrat smo že imeli lepe cerkvene slo-

vesnosti, pa ta je vse druge prekosila. V soboto večer ob osmih se razsvetijo perve luči na okusno okinčanih oknih duhovnice, med slovesnim in daleč slovečim veseljem zvonjenjem zagermi na dvéh krajih v naši vasi, pa tudi v nekterih drugih naše fare, pok možnarjev in naenkrat je bila vsa vas v svetlobi. Okna pri hišah bile so vse razsvitljene in prelepo s cveticami ozališane. Slavoloki, ki so bili postavljeni že za praznik presv. Rešnjega Telesa, bili so ta večer z visečimi svečniki razsvitljeni in na enem svetil se je prav častitljivo iz lučic sestavljen papežev križ. Na srednjem oknu duhovnice bila je viditi podoba svetega Očeta vsa v lučih, ravno tako na neki drugi hiši. Razsvitljava je terpela čez enajsto uro. Splošna veselost, najlepši red in mir je vladal vso noč. Prav lepo je bilo viditi toliko množico veselih ljudi po vasi hoditi, in kaj posebnega je to, da niso hodili namešani, ampak moški skupaj in ženske zopet skupaj. — Pozno v noč razlegala se je po vasi tudi papeževa himna in še ena pesem od Naše ljube Gospé presv. Serca. Tudi v drugih vaséh naše fare so luči prizigali po oknih.

V nedeljo je bilo opravilo, kakor je bilo splošno ukazano po mil. gosp. knezu in škofu. Ob desetih so pevci precej po pridigi na koru zapeli papežovo himno. Med slovesno veliko mašo je bilo petje cecilijansko.

Kakor je bilo pri prvi maši zjutraj nenavadno veliko število obhajancev, ravno tako je bila popoldan cerkev, ko so uro molili, vsa napolnjena.

To nedeljo je naša cerkev kakor v spomin za ta dan dobila prelepo in dragoceno zagrinjalce ali plajšček za ciborij.

Na Dovjem, 4. junija 1877. Pri nas se je 50letnica zelo slovesno obhajala. Goreli so štirje kresovi, in tudi premožniše hiše so bile v soboto večer razsvitljene.

Iz Višnje gore. — J. R. — (*Petdesetletnica.*) Z ne pričakovano slovesnostjo se je pri nas veršila papeževa petdesetletnica. Višnja gora, še od praznika presv. Rešnjega Telesa praznično opravljena, je bila v soboto večer, ko se je slovesno zvonjenje začelo, kar naenkrat prostovoljno prav lepo razsvitljena. Kresi so goreli in možnarji pokali neprenehoma po hribih in dolinah, in to se ni godilo iz kake baharije ali slavoželjnosti, ampak prav iz katoliškega duha, iz serčne ljubezni in ponižne vdanosti do poglavarja sv. Cerkve. Spričevanje tega je bila tudi nedelja, ko je nenavadno veliko ljudi obojega spola prejelo ss. zakramente in je bila farna cerkev celi dan natlačena pobožnih molivcev.

Iz tega se vidi, da je brezbožni liberalizem pri nas še malo opravił, čeravno se seme njegovo marljivo seje. Naj bi le do zdaj tako poštene ljudje in dobri kristjani še o pravem času spoznali, da so sešavci liberalnega semena krivi preroki v ovčjih oblačilih, katerih se je z vso previdnostjo treba varovati.

Tudi prelepa procesija sv. R. Telesa je kazala gorečnost faranov. Posebno ginjaivo je bilo viditi dolgo versto belo oblečenih nedolžnih deklic in pa sploh spodbudno in postavno obnašanje prebivalstva.

Iz Radolice. (Dalje.) c) Zgodovina nam na dalje spričuje, da so kristjanje že od nekdanj podobe na križu terpečega Jezusa imeli in častili po svojih cerkvah, katakombah in hišah. Posebno imenitna in sloveča v starih časih je bila Zveličarjeva podoba v mestu Beritu ali Bejrutu na Sirskem, o kateri sv. Atanazij tako-le pripoveduje: Eden kristjanov je svojo hišo prodal nekemu judu, katerih je bilo takrat (okoli leta 240 po Kr.) mnogo v tem mestu. Kristjan pa, izselivši se, pozabi v starem stanovanju na steni podobo križanega Jezusa (sveto razpelo, bridko martro). Ko jud, novi hišni posestnik, to

podobo zapazi, pokliče še drugih svojih rojakov, judovskih duhovnov in staršev. In ti zaženejo silen hrup, vzamejo sv. razpelo znad stene in pravijo: Naši očetje so tega Kristusa zasramovali in križali — storimo tudi mi tako. Nato pljujejo na razpelo in mu delajo nečast in sramoto, kakor se je o pravem terpljenju Kristusovem godilo. Ko pa mu tudi stran prebodejo, teče iz lesenega razpela voda in kri. Veliko te kervi vjamejo hitro v neko posodo, ter pravijo: Ker nasledovalci Kristusovi terdijo, da je delal čudeže vsake verste, nesimo posodo a kervjo v shodnico in pokropimo bolnike, in če je res, kar se o Kristusu govori, bodo ozdraveli, in mi se hočemo potem spreobrniti. — Ko judje potem to kri v shodnico prinesejo, se res zgodi mnogo čudežev na hromih, slepih, gobovih in drugih bolnikih. Judje se pri teh čudežih prestrašijo, svojih grehov skesajo, odpušcanja prosijo, se resnično spreobrnejo, keratiti dajo in svojo shodnico v keršansko cerkev spremené. (Glej „Novice“ l. 1858, list 10, str. 75.) Da je ta čudovita zgodba popolnoma resnična, potrjuje drugi vesoljni cerkveni zbor v Niceji (leta 787) in ravno tako Rimski Martirologij, v katerem se bere dne 9. novembra: „V Beritu na Sirskem spomin čudovite Odrešenikove podobe, ktero so bili judje križali in iz ktere je toliko kervi izteklo, da so jo kristjani iz jutrovih in večernih dežel obilno premajali.“

Te kervi tedaj, ki se je sterdila, so prinesli tudi v naše večerne kraje in so jo po mnogih cerkvah in božjih potih častili in jo še časte. Tako v patrijarhalski cerkvi v Benedkah, pri sv. Kervi na Koroškem in na Laškem, tako nekdanj tudi v naši Radolški cerkvi. O začetku božje poti sv. Kervi na Koroškem se to-le pripoveduje: Nek vojak iz Danskega, po imenu Brikcij, je dalj časa gerškemu cesarju Leonu služil, in se je v vojski in pozneje na dvoru v Carigradu tako odlikoval, da ga je cesar posebno čislal. Brikcija pa je gnalo v domačo deželo nazaj posebno iz tega namena, da bi svojim rojakom, ki so bili še pagani, pravo vero označeval. Ko se Brikcij pri cesarju poslovi, mu cesar ponudi, naj si kak poseben dar od njega zvoli. Brikcij pa prosi cesarja le za nektare kaplje sv. kervi, ki je iz Kristusove podobe v Beritu tako čudovito tekla in v cerkvi sv. Sofije v Carigradu očitno se častila. S tem dragocenim darom se odpravi Brikcij proti domu, opravljen v temno romarsko haljo. Pot ga pelje skoz naše kraje. Blizo sv. Kervi na Koroškem, kjer zdaj stoji kapelica z njegovo podobo, v hudi viharini zimski noči v snegu obleži. Izpod snežne odeje pa prirastejo trije pänični klasovi in vinska terta. Ta čudna prikazen nagne rudokope v tistem kraju, da kopljejo in Brikcija mertvega pod snegom najdejo. Pisanje na njegovih persih je spričevalo, kdo in od kod da je. Naložé ga dvema voloma in ga hočejo na pokopališče peljati. Ali voliča, ko nekoliko časa mirno gresta, naenkrat ostaneta in se nočeta več z mesta ganiti. Zatorej koj tam jamo skopljejo in Brikcija v njo položé. Ali čez malo dni zapazijo, da ena noga ranjega moli iz groba. Noga je bila obezana in ko obvezo snamejo, vidijo globoko rano, v kateri je tičala majhna steklenica z nekterimi kapljicami tamne mokrine. Pisanje, ki je bilo zraven, je kazalo, da je to tista sv. kri, ki je tekla iz Zveličarjeve podobe v Beritu. — To se je zgodilo leta 714. Pozneje so na tem kraju zidali veliko in lepo cerkev, in vsako leto veliko tisoč romarjev pride k sv. Kervi. Leta 1856 7. septembra sta bila tam gori tudi naš avitli cesar in cesarica. (Gl. „Danico“ l. 1863, list 27, str. 213.)

Kdaj in kako pa je sv. kri prvič prišla v Radolico, ni znano. Morebiti se je ravno zavoljo te svetinje tukaj zidala prva cerkev, in bi bila potem ta božja pot toliko stara, kakor Radoliška fara. In tega je že

več sto lét. Znano je, da je bila Radoliška fara prva na gornjem Gorenjskem, zakaj že leta 1323 se bere med farami na Kranjskem in radoliški fajmošter se je imenoval nadduhoven Gorenjski. Leta 1362 je Henrik, fajmošter Radoliški, namestnika postavil na Dovjem in v Kranjski gori. — Ko so leta 1461 ustanovili Ljubljansko škofijo, je tadanji Radoliški fajmošter Lenart Jamnicher postal prvi prošt Ljubljanski, in od tistega časa sta té dvé službi tudi skupaj sklenjeni. Bilo je do zdaj 39 proštov, katerih sta dva danes tukaj med nami. Eden, premil. g. Jožef Zupan, tam pri altarju sedé; eden pa, namreč Gašper Bobek, pri altarju sv. Katarine v raki počiva; njegova podoba se vidi namalana, klečeča pod sv. Katarino. Bil je rojen Kropar, učen in odličen mož, ki je bil v Bononiji na Laškem imenovan za doktorja cerkvenega in civilnega prava pod Papežem Pavlom V in je potem umerl tukaj v Radolici 8. oktobra 1634.

Lahko je pa tudi, da je eden omenjenih proštov prvo svetinjo sv. kervi pridobil Radoliški cerkvi. V oznanilnih bukvah leta 1735 se bere, da se je s privoljenjem tadanjega prošta Janeza Prešerna svetinja s čudežno kervjo po trikrat na leto izpostavila vernim v počeševanje, namreč, drugo nedeljo po Veliki noči, v nedeljo po prazniku Petrovih verig in drugo nedeljo po sv. Mihelu arhangelu.

Ob času cesarja Jožefa pa je ta božja pot prenehala, svetinja je bila odvzeta in le tabla za altarjem je spominjala na nekdanjo božjo pot, kakor bi čakala njegovega ponovljenja, katero se je res danes zgodilo. Lansko leto namreč je nek imeniten posveten gospod, avstrijski generalkonzul baron Pilat v Benetkah, tukajšno cerkev ogledoval in ko je tablico zagledal, je za njen pomen prašal. Ko je zvedil, da je to podoba nekdanje svetinje sv. kervi, je obljubil prizadevati si, da bi se ta svetinja cerkvi zopet pridobila in sicer iz Benedek, kjer imajo še več te sterjene sv. kervi. In njegovo prizadevanje ni bilo zastonj. Dobil je nekaj kapljic te čudežne sv. kervi, ktere so v lepi močno pozlačeni svetinji shranjene. Sami ste danes vidili to svetinjo, ko so jo mil. g. prošt nesli v procesiji po mestu in ravno popred postavili na altar sv. križa. Tukaj je tudi pismo od Benečanske patrijarhalske cerkve in poterjenje našega gosp. knezoškofa (tu govornik pisma pokaže), da je svetinja prava in resnična, da je v nji res tista sv. kri, ki je tekla iz čudežne podobe našega Zveličarja v Beritu, in da je torej prav, če jo verni obiskujejo in časté.

(Konec prih.)

Z Gorenjskega, 24. maja. Povedala je že „Danica“ o slovesnem prenašanju in postavljenju čudežne kervi iz podobe Zveličarjeve v lepi Radoliški cerkvi po milostljivem stolnem proštu Jožefu Zupanu in o ponovljenju ondote starodavne božje poti. Naj nam bodi pripušeno spregovoriti nekoliko še o drugem lepem in spodobičnem djanju tega visokočastitega gospoda.

Znana je v Ljubljani in po vsi škofiji in gotovo tudi še dalje njih gorečnost za češenje presvete Device Marije in ljubezen do našega sv. Očeta Pija IX. In njih bivanje v Radolici je bilo pravi misijon za povikšanje češenja presv. Device Marije in ljubezni do sv. Očeta, ne le Radoliški fari, ampak po vsi sosednji gorenjski strani. Precej po svojem prihodu 12. t. m. so še tisti večer pričeli pri šarnicah pridige o tem predmetu in so jih nadaljevali sleherni večer do prihodnjega petka s tako vnemo in gorečnostjo, da dan za dnevom je bila cerkev bolj napolnjena. Preteklo je že čez 30 lét, kar smo v Ljubljani v stolno cerkev hodili z veseljem poslušat gorečega in priljubljenega pridigarja, ko smo njih nemško besedo še komaj za silo umeli. Videli

smo jih zdaj na prižnici in slišali čast Matere Božje in ljubezen do sv. Očeta z ravno tako gorečnostjo in krepkostjo povikševati, kakor da bi bile leta njih moč in vnemo le premladile in pomnožile. Z živo besedo, lepimi izgledi in gniljivimi prigodbami so priporočali nauke, da je vreló jih poslušat staro in mlado, gospôsko in kmečko, domači ter sosedje iz bližnjih duhovnij. Ne bo se pozabila njih beseda: „dokler bodo Slovenci tako častili Devico Marijo in ljubili sv. Očeta, se nam ni bati, da bi jim vera opešala“. Vse je hvaležno visokemu gospodu za prelepe opravila, in nadjamo se, da bo obilen sad podelil Bog po prošnjah brezmadežne Kraljice majnikove.

V torek, 15. t. m., so šli milostljivi prošt na božjo pot k Mariji Pomagaj na Brezje; tamkaj so opravili daritev sv. maše, in so potem spregovorili obilni pričujoči množici priserčne besede v čast Materi Božji s takim ginjenjem, da so njih same polile solzé in so pobožni romarji na glas jok zagnali. Naj bi zamogli visokočastiti gospod dolgo in veliko še delati v naj vikši Božjo čast in v povikševanje češenja Nji, ki jo imenujemo „Pomoč kristjanov“!

V Gorici, 4. junija. (Papeževa 50letnica in obletnica posvečevanja prevzvišenega nadškofa v centralnem semenišči.) Zadnjič sem Vam na kratko sporočil, kaj da nameravajo pri nas napraviti o priliki tako nenavadne slovesnosti, ktera je ves katoliški svet, bi rekel, na novo zbudila in oživila. Preden pa o slovesni akademiji v semenišči nekoliko bolj obširno sporočim, moram še omeniti, da so v metropolitanski cerkvi prevzvišeni nadškof ob desetih služili veliko sv. mašo z zahvalno pesmijo in blagoslovom, po drugih cerkvah je bilo opravilo ali zjutraj ali popoldne s primernimi govori. V stolni cerkvi je bilo skupno sv. Obhajilo in ljudstva mnogo. (Manj primérno se mi pa dozdeva med delitvijo sv. Obhajila obhajanim podobice deliti, ker raztresenosti je to kakor nalašč zdaten pripomoček.) Tudi po drugih cerkvah je bilo obhajancev v ogromnem številu, vsaj pisavec teh verstic jih je po eni maši gotovo nad 200 obhajal. Zvečer 2. rožn. so zvonili po vsih cerkvah, možnarji so pokali, ravno tako tudi v nedeljo na vse zgodaj.

Semenišče je pa prav posebno slovesno ta dan praznovalo. Ob osmih zjutraj je bila slovesna sv. maša. Peli so gg. bogoslovci missa „Exultet“ od Witta, graduale „O salutaris hostia“ in offertorium „Rex regum“, ob 3 popoldne so bile slovesne večernice, litanije in blagoslov v domači očitni kapeli, ktera je bila prav okusno ozaljšana s primernimi napisi, venci in cvetlicami. Je pa tudi kapela sama na sebi posebno lepa. Ta dan sem slišal zopet enkrat lepo cerkveno petje, in to mi je bilo v nekako zadostilo, ker nisem še pozabil, kar sem binokostna praznika v drugi cerkvi slišal. Bilo je v semeniški kapeli od konca do kraja vse cerkveno, in tako mora tudi po drugih cerkvah s časom se vpeljati, da se odstranijo tiste neslane „solo“, ki se dajo s sprememjenim tekstom tudi v posvetnjaških okolišinah peti.

Zvečer ob šestih je prišlo prav mnogo odličnih gospodov duhovskega in svetnega stanú v lepo okinčano obedovalnico, kjer se je imela veršiti akademija po izbranem programu. Spredej je bil postavljen lep oder, okna so bile z napisi in podobami zakrite in razsvitljene. Napisi so bili v latinskem, slovenskem, hervaškem in italijanskem jeziku, ena podoba je predstavljala Pija, kteremu v roke sega sv. Peter, dve drugi podobi ste kazali papeževe in škofove znamenja. Petje je bilo skoz in skoz dobro, naj bolj se je pa odlikovala zadnja pesem „Rex regum“ od Oberhoffer-ja za mešani zbor; pevcev je bilo okoli 30. Prof. dr. Flap, ki je ob enem tudi učitelj petja v malem semenišči, in je orglanje pri maši

in večernicah in spremljevanje pri nekterih pesmah mojstersko izvrševal, je prav izvrstno zadel duh te veličastne kompozicije, ker pod njegovim vodstvom se je pela imenovana pesem naj bolje zmed vsih. S tem pa nočem reči, da se druge pesmi niso dobro pele. Čl. oo. frančiškani so mnogo k temu pripomogli.

Zmed govorov je zaslužil prvi venec latinski nagovor. Imel je to nalogo semeniški špiritval prof. in dr. bogoslovja g. Jožef Gabričič. Njegov govor kritizirati se ne čutim poklicanega, še manj pa sposobnega, vendar pa rečem, da mi je težko razsoditi, ali je bil prvi del, o nadškofu, ali drugi, ki je preslavljal Pija, bolj izvrsten. Kako je vgaljal ta govor, kazala je pazljivost, ktera ga je spremljale od prve do zadnje besede.

Slovenski govor je imel zapopadek: Rimski papež učenik resnice in ljubezni. Tudi ta govor je gladko tekkel in moram gospodu govorniku čestitati, zraven pa tudi le sploh omeniti, da taka slovenščina bi za pridige ne bila primerna. *) Drugač pa, kakor sem rekel — čestitam. Italijanski govor „Pio nono la vera grandezza del nostro secolo“ je bil po obsegu, še bolj pa po obliki odličen. Ako bo g. govornik govornišvo dobro gojil, postati zamore v resnici, kar njegove zmožnosti obetajo. Pa tudi hervaškega dvogovora moram častno omeniti; kakor so Hervatje, bi rekel, rojeni govorniki in deklamatorji, tako sta tudi ta dva z glatkim govorom in z naravno mimiko živo priznanje vzbudila.

V programu napisana točka „čestitanje v raznih jezikih“ je bila kaj posebnega. Na odru je bila postavljena na primernem kraju papeževa podoba in začeli so prihajati razno oblečeni gratulanti, in govorili so latinsko, gerško, arabsko, španjsko, širsko, francosko, kaldajsko, italijansko, slovensko, hebrejsko, hervaško, magjarsko, slovaško, češko, nemško in angleško. Čestitali so najprej sv. Očetu in potem nadškofu. Kaj posebnega je bilo viditi razne noše in slišati govoriti v tako raznoterih jezikih! Ko so vsi svoje naloge izvršili, nastopi nenedoma mali deček med nje, opravljen v primerni obleki s papeževu majhno zastavo v roki in s kratkim latinskim povabilom pozivlja vse nazoče, naj z njim zakličejo: Vivat Pius nonus! in po prostorni pa s poslušalci notlačeni dvorani zagermi: Vivat! Na to stopi deček malo naprej, se priklone proti nadškofu in zopet pozivlja vse, naj z njim zakličejo: Vivat metropolita noster Andreas! In zopet zagermi iz gerl vseh nazočih: Vivat! Za sklep so bile tri plastične podobe „vera, upanje, ljubezen“, „Kristus z dvema učencema v Emavsu“, in „Kristus, ki izročuje v pričo aposteljinov Petru ključ“.

To akademijo so počastili s svojo nazočnostjo prevzvišeni nadškof, nekteri kanoniki, veliko duhovščine iz mesta in okolice, in mnogo drugih odličnih gospodov raznega stanja.

Gospodje bogoslovci iz Ljubljane in Celovca in Pereški kapitel so svoje čestitanje telegrafično naznanili.

*) Gospod sporočevalec ne misli s tem kaj očitati verlemu g. govorniku; prav hvaležni pa smo mu, da je to opomnil, ker marsikteri mladi gospodje morebiti ne vedo, kako malo primerna je sedanja šolska slovenščina za ljudstvo, ako se hoče pretirano rabiti tudi za cerkvene govore. Naj boljše sème se ulegne zgubiti med čudnim, nenavadnim besedovanjem. Naj se govori čisto, olikano, pa ne pretirano z nenavadnimi oblikami in besedami. Mnogi zraven tega še menijo, da pišejo ali govoré prav po mladostovski, je pa germanizovanje ali pa italijanizovanje. Tudi smo spazili, da marsikteri profesorji študentom čertajo oblike, ako niso po najmlajši „janežici“. Od kod imajo to pravico? Vr.

Iz Gradca, 4. junija. — V slavo Piju IX bili so v nedeljo večer 3. junija griči in hribi v Graški okolici, kakor tudi drugod po Štajarskem, veličastno razsvitjeni s premnogimi kresovi. Okoli devetih se je videlo z Graškega grada veliko nad sto ognjev. Nekteri so bili velikanski in mnogi tako zloženi, da so delali razne pomenljive podobe. Na hribu v precejšnji daljavi se je videl orijaški goreči P, ki je skoraj pol hriba pokrival. Drugej je bilo brati popolnoma zapisano: PIUS IX; zopet drugej je velika množica kresov skupaj predstavljala goreči križ, in druga papeževu tijaro. Vmes je bil na več krajih videti umeten, bengaličen ogenj, raketaljni itd., in od vseh strani se je razlegalo in v mirni jasni noči odmevalo pokanje možnarjev. Na Gradu, od koder je naj lepši razgled po Graški okolici, zbrala se je brezštevilna množica ljudi, ki so gledali in občudovali prekrasni, zares veličastni prizor.

V mestu se bo 50letnica ves ta teden obhajala s cerkvenimi slovesnostmi. Udje raznih katoliških društev, kakor katoliško-konservativnega društva, društva za cerkveno umetnost, rokodelskih, raznih dekliskih družb itd. imajo zaporedoma skozi ves teden v stolnici slovesno sv. mašo in skupno sv. Obhajilo, ktero darujejo za sv. Očeta.

Ogenj ljubezni in vdanosti do skupnega očeta kershanstva, preslavnega Pija IX, gori v sencih zvestih katoličanov. Ta ogenj so pomenili in razodevali plamteči kresovi; ta ogenj razodevajo goreče molitve, ki se opravljajo za papeža današnje dni po katoliškem svetu, enako kakor ob času, „ko je bil sv. Peter v ječi, cerkev pa je zanj molila“.

Na Kranjskem so Vam menda razvilitjavo prepovedovali (?). Res čudno. Tukaj ni bilo slišati o nobeni prepovedi, ali sploh o kaki zapreki.

Razgled po svetu.

Avstrijansko. Procesije sv. R. Telesa so se vdeležili Nj. veličanstvo presvitli cesar, cesarska rodovina, več ministrov in drugi velikaši. Bil je pričujoč tudi grof Hohenwart, gr. Wrbna, FZM. gr. Huyn i. d.

Rimsko. Sedemnajstega majnika so bili sv. Oče sprejeli nemške romarje pod vodstvom barona Feliksa Loe-ta. Tudi to pot so katoličani slišali preizverstne besede iz ust namestnika Kristusovega. Omenili so sv. Oče, da se je bila Nemcev polastila neka duhovna bolezen ter je bilo treba hudega pretresenja, da se zbudé iz zaspanosti in ozdravijo. Potem nadaljujejo:

„Slišal sem vaše poštene in dobre katoličane iz Pruskega govoriti, da je potreba, naj bi prišel kdo, da bi zdramil narode, ki so odveč vdani mlačnosti. Bog se je res vzdignil in vzdignil je neki bič, kakor ga je vzdignil veliko stoletij poprej. Rabil je takrat nekega Atila, da je zbudil narode. In dan danes je z novim Atilom zdramil blagoselčni nemški narod.“

Ta novi Atila, ki je menil podirati, je še le zidal. Ta Atila, ki je po vsaki ceni hotel viditi, da bi vera Jezusa Kristusa zginila z zemlje, je v vas vero poživil; in vaši prvi pastirji so ponavljali neprestrašeni, kar je sv. Bonifacij pred tolikimi stoletji zaterjeval pričo škofovskega zbora: — Nismo mutasti psi, so govorili s tem svetnikom, vojskujmo se za Gospoda; v hudih časih smo: umrimo, če je treba, za svete postave naših očetov. — Braniti hočemo pravice Božje in sv. Stola; pripravljene smo na vsako obsodbo, na vsako kazen; nepremakljivi pa smo v spolnovanji svojih dolžnost. In od tod so škofje odstavljani, v ječe zapirani, iz dežele

preganjani; svetni ljudje enako zapirani, moške zvesti katoliški veri zalezovani, in na vsakrteri način so postali znamenje sovražljivosti in sramotne togote mogočnih osebstev.

„Toda Cerkev, kakor sem rekel že druge poti, je zidana na skalo, ki se ne boji, da bi bila razdjana. Skala dobí v časi madežev; ali ihta vetrov in strašno ploskanje valov očisti skalo, da zginejo z nje madeži, stanovitna pa ostane skala sama, kakor stanovitna ostane Cerkev, in tako se vredna stori novih obilnih blagrov svojega božjega Začetnika. Tako, ljubi moji, se je zgodilo med vami v tolažbo moje duše in naših Pastirjev, in v spodbudo vesoljnemu svetu.“

23. maja so bili pred papežem romarji iz Belgije, njih nad 1000, ki so napolnovali veliko konzistorjsko dvorano. Bile so zastopane dostojno vse belgijske škofije te dežele, ki se blagodušno poskuša s Francijo v vsih dobrih delih. Bilo je posebno veliko plemenitnikov naj viših stanov. Univerza je bila namestovana po svojem podrektorjem in dveh profesorjih. Šest kardinalov in več škofov je spremljalo sv. Očeta, ki so prišli po dvanajstih k poslanstvu. Brali so zastopniki velikodušne pisma verne vdanosti, tudi podrektor Lovanjskega vseučiliša je govoril kratke pa goreče in gladke besede. Prelepi so bili darovi, ki so jih papežu izročili, med drugimi od univerze častitljiv škofovski križ v zlatu in dragih kamnih. Dala je ta blaga dežela med drugim 500 mašnih plajšev, 150 portatil, 200 kelihov in družih oprav za misijone.

Sv. Oče se nato vzdignejo in z močnim, donečim glasom odgovoré, kako se tudi sami zedinjajo s tako dobro izrečenimi mislimi v adresah, ki so jih ravno poslušali; zahvalili so belgijsko ljudstvo, ki se vedno tako lepo skazuje z naj bolj živo priserčnostjo do namestnika Kristusovega, in je zdaj tako prelepo zastopano od številnih romarjev, ki je že toliko storilo za papeža s srcem, s pisanjem, z roko, celo s kervjó svojih sinov itd.

Omenili so tukaj prigodek iz zgodovine Pija VI na Dunaju, ko je bila ondi na svitlo prišla prehudobna knjižura z napisom: *Quid est Papa?* (Kaj je papež) in ktera je bila zopet natisnjana na Nizozemskem, kjer je pa prepoved od apostoljskega poslanca divji vihar zbudila. *Quid est Papa?* Ako bi ta knjiga bila zdaj natisnjena, so rekli sv. Oče, ne bilo bi mi treba drugega odgovoriti, kakor to: Tu imate, kaj je papež; vidite ga v tem tako številnem izbranem romarstvu, v tem splošnem bitenju narodov v Rim, v ta večni Rim, svoje dni učenik zmote, ki je pa postal po papežih učenik resnice. Kaj je papež? še ponové sv. Oče; učenik je vere, pravosti (čednosti), mirivec človeških viharjev. To je učila tudi vlada nizozemska, ki se je poslednjič obrnila k papežu, da naj bi vpokojil velikanske viharje, ki so jih zbudile žalostne zmešnjave, ktere so rojile po vaših deželah. — In zdaj, nadaljujejo sv. Oče, zdaj vam papež reče, da se morate junaško bojevati zoper hudobne, ki bridko žalijo družbinstvo; bojevati se, pa ne z železom, temveč z molitvijo, z deli milosti, s spodbudljivim življenjem.

Italijanski pravdosredniki za sv. Očeta. Premnogi laški advokati skor neprenehoma in že precej dolgo časa dajejo svoje oklice v prid sv. Očeta v dnevnik: „Unità cattolica“. Tako n. pr. advokat Vincenzo Balsamo iz Alessa 23. majnika med drugim očitno oklicuje, da ne Cerkev in ne papež nista svobodna in samostojna — ne v pravu in ne v djanju. Ne v pravu, ker v volji tiste oblasti, ki je včeraj dala svoje zagotovila, je, da jih danes zopet uzame; — ne v djanju, kajti skušnja nam je odveč žalostno pokazala, da se ne more terditi, da imata Cerkev in papež samostojnost (neodvisnost),

dokler je ta samostojnost omahljiva, ali pa navezana na zbornično večino, ali verjetno na samovoljnost enega ministra. — Tako se vojskujejo za papeža brezštevilni advokati, in to je dobro znamenje, — znamo, da pravica na Laškem ima še veliko prijateljev, katerih veljava mora zmagati.

Drobne novice. Iz Madrida naznanjajo, da nadškof v Santjagu, indijski patrijarh, 5 škofov in 400 družih španjskih romarjev se pripravlja na odhod v Rim. — V Torinu so garibaldubi in frajmavrarji vse mogoče počeli, da bi bili odvernil razsvitlavo za 50letnico sv. Očeta; pri vsem tem je bilo razsvitljenih več tisuč oken. Kakošne prismode so ti rogovileži, kaže tudi to, da so tisto noč kričali in peli v tropah po mestu „Garibaldi papežu!“ „Unità“ pravi: Naj si vzame, kogar je volja, Garibalda za papeža; pustite pa nam našega papeža Pija IX! Da pri mnogi spačenosti vendar satan nima morebiti še večine ne v svojih krempljih, se že iz tega vidi, da samo v cerkvi sv. Frančiška Asiškega je bilo čez 500 samih mladenčev pri skupnem Obhajilu v namen sv. Očeta. — Papeževa 50letnica se je obhajala po vsih katoliških cerkvah zedinjenih ameriškanskih deržav in Kanade. — Vojvod Norfolk na Angleškem je ponudil pribežališe od Prusov pregnanim škofoma Paderbornskemu in Ermelanškemu. — Okrajne volitve v Belgiji se po večini izhajajo vgodne katoličanom. — Na tisuče in tisuče Španjcev hodi na razne sloveče božje pota molit za jetnika papeža. Molitev mora in mora oblake predreti: upajmo, da odrešenje ni več daleč.

Cret in sud zrete molitre.

Zahvale.

Pošljem naj pisemce, ki so ga otroci moje fare za „Danico“ poslali v zahvalo Naši ljubi Gospej presv. Serca za ozdravljenje svojega botra. Boter bil je za smert bolan, in to že več lét, ter smo vsi mislili, da bo umrl, pa je — hvala Bogu — ozdravel, da lahko dela; le včasih je še malo slab. Ta spis mi je bil poslan že v pretečenem Adventu, pa sem čakal, če ni ozdravljenje le na videz, za malo časa. Ker je pa res zdrav, ga z veseljem pošljem zavoljo obljube, tako le se glasi:

„Serčna hvala naši ljubi Gospej presv. Serca Jezusovega za toliko dobrót, ki jih deli na zemlji ubogim ljudem za dušo in za telo; posebno kar zadene telesno zdravje, vam hočemo po „Danici“ razglasiti.

Imeli smo bolanega botra, toliko dobrega, lep izgled celi fari, posebno pa mladenčem, kako naj živé v svojem samskem stanu, in kako naj živijo v ljubezni s starši. Takega mladenca so nam naši starši za botra izvolili. Hvala Bogu, prav veseli smo jih; pa žalostno je bilo, da so naš boter že več lét v bolezni zdihovali, in poslednjič silno hudo zboleli. Zatorej so naša ljuba mati nam otrokom naročili, rekoč: Oj ljubi otroci! pojdi pred podobo Marije, Naše ljube Gospé presv. Serca Jezusovega, in molite vsak pet očenašev in česenih Marij, in priporočite botra Mariji, Naši ljubi Gospej presv. Serca! Če bomo uslišani, hočemo to po „Danici“ razglasiti. — Hvala Bogu! Kar smo prosili, smo bili naglo dosegli. Huda bolezen se je hitro zljajšala. Veliko zdravnikov in drugih ljudi jim je bilo že smert prisodilo; zdaj so pa ozdraveli. Zatorej preserčna hvala naši ljubi Gospej presv. Serca Jezusovega! — Gašper, Mica, Ana, Jaka in Jože — Kovačičevi.

J. V.

Prošnje.

Št. 1. Neka oseba vedno boleha in tudi na duši veliko terpi, ter se je bati, da bi popolnoma ne zblaznela. Priporoča se serčno bratovskim družnikom Naše ljube Gospé v molitev, da bi jo Bog telesnih in dušnih nadlog rešil.

Z Gorenjskega, 30. maja 1877.

Št. 2. Hišni gospodar A. G. v Šmariji že od jeseni hudo boleha, zdravila mu ne pomagajo, žena in otroci se bojé za njegovo življenje in ga prav serčno priporočajo v bratovsko molitev, da bi ga jim milostni Bog še ohranil na priprošnjo Naše ljube Gospé presv. Serca, če je njegova sv. volja.

Št. 3. L. J. v očesni bolezni se priporočuje v bratovsko molitev.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. (Alojzijanci za 50letnico.) Prelepo slovesnost za 50letnico sv. Očeta so bili napravili v nedeljo zvečer pred ozališano podobo Njihovo ljubljanski verli Alojzijanci, ki so vsi vneti za Pija IX. Za vvod so peli Oberhofer-jevo krasno, za konec pa ginjaivo papeževo himno. Vmes sta bila dva govora in petje; namreč, deklamacija: „Oda sv. Očetu“ in ko govor precej obširen posnetek iz življenja sv. Očeta, ki se je končal z živimi slavo-klici. Vse je bilo prav čversto in dobro izpeljano in sprejeto z veliko pohvalo.

Šmarnice so bile povsod slovesno dokončane. Izmed občinstva slišimo, da so ljudje močno hvaležni gospodom duhovnom, ki so se trudili celi mesec s tem prelepim opravilom, kakor tudi s spovedovanjem za dotični popolnoma odpustek.

Oziroma razsvitljenja v Ljubljani se je napčno poročalo, da je katoliško društvo mestno gosposko vprašalo: ali bi hotla dovoliti prostovoljno razsvitljenje. To ni res. Društvo je le želelo privoljenja, da bi ono smelo razsvitljenje priporočiti, kakor ga je priporočilo l. 1871, in je bilo potlej res tako velikansko, kakor je znano. To je vse kaj družega.

Vincencijeva družba bo v nedeljo, 10. tega mesca, popoldne ob šestih imela prvi svoj občni zbor.

Pervi veliki zbor „Cecilijanske družbe“ bode prihodnji četrtek, t. j. 14. junija. Ob osmih bode pontifikalna maša v stolni cerkvi; ob desetih pa veliki zbor za družnike v škofiji; ob dveh popoldne obiskanje sv. Rešnjega Telesa s petjem v stolni cerkvi; ob šestih pete litanije v frančiškanski cerkvi. Priljudno vabljeni so vsi prijatli cerkvenega petja k pristopu, k slovesnostim, in udje k zboru.

Več kranjskih romarjev (preč. g. prošt dr. A. Jarc, č. g. fajm. lg. Režen in 4 Ločani) se je 5. t. m. poverilo domú.

Iz Teržiča popisuje dopis z velikim navdušenjem ondotno lepo razsvitljavo in slovesnosti. (Prihodnjič.)

Pij IX so svoj slovesni dan, 3. rožnika, sv. mašo opravili v Sikstinski kapeli v pričó obilnega slavnega osebstva. V baziliki pri verigah sv. Petra je bila pontifikalna sv. maša ob desetih. Sikstinske kapele pevci so peli mašo Palestrinovo. V tej cerkvi namreč so bili Pij IX pred 50 leti za škofa posvečeni. Ne dá se popisati, kolike silovite množice ljudstev so bile te dni v Rimu.

Vošilo goriškega katoliškega društva k papeževi 50letnici pravi med drugim: „Božje Serce Jezusovo in

Brezmadežna Devica, ktere slavo ste tako neutrudljivo pospeševali, vzderžujeta Vašo častitljivo starost, in Vas ohranujeta, da zamorete sprejemati spoštovanje in vdanost tolikernih serc, ki živahno bijejo za Vas. Vaši sovražniki so Vam vse vzeli, pa niso in ne bodo mogli Vam stergati venca ljubezni, s katerim Vas obdajajo Vaši sinovi.“

Za Gorico so iz Rima za družih deset lét pridajšani odpustki sedmerih cerkev, ktere so bile zaznamnjane v ta namen od prevzviš. nadškofa prvi pot leta 1870.

O škofu Štrossmayeru nam je te dni nekdo skor po naključji pravil tako-le: S premnogimi škofi sem imel opraviti, pa nobenega nisem našel tako pohlevno-priljudnega, kakor njega. Hodila sva po vertu (dasiravno sta po stanu silovito daleč narazen), in pri govorjenji je obračal vse na Boga, vsaka reč, vsaka cvetlica mu je oznanovala Božjo ljubezen, modrost, dobrotljivost. V vsakem kotu ga je čakal kak ubožec, ktere ga je obdaroval, na ramo potipal, tolažil itd.

Iz Rima. V bližnjem konzistoriju 25. rožnika bodo izvoljeni za kardinale: Nadškof dunajski, Kučer; nadškof zagrebški, Mihalović; 1 Italijan in 1 Francoz.

Iz Neapeljna, sv. Rešnjega Telesa dan. (Listnica.) Danes je šla procesija sv. R. Telesa o poli-devetih iz stolne cerkve, in je nazaj prišla o poli ene. Vse je bilo mirno in tiho in mnogo ljudi je bilo pri procesiji. Bili smo pričujoči tudi mi trije Kranjci: Fr. Hafner, Jaka Jelovečan in Lor. Proj, vsi Staroločani. F. H.

Poslednje novice. V mali Aziji vojne opravila hitreje naprej segajo, kakor pa ob Donovi. Iz Tiflis-a naznanjujejo že drugo zmago rusko nad Turki v Begliških okrajinah. Pobočnik Komarov, poveljnik v Ardahanu, je šel na ogled preko Penek in Olti in je pri Bekmašev-u razkropil turško konjištvo pod Mussa-pašem. Iz Erzerum-a naznanjajo v Carigrad, da je Kars od Rusov obdan, da je občenje med Erzerom in Karsom pretergano, in Muktar-paša se je umaknil v Zevin. Misli se, da Kars in Erzerum se morata skoro udati. Kakor je čutiti, v Carigradu gospoduje velik strah. — Černogorci so Turke hudo otepli.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: V Borovnici je 3. t. m. umrl č. g. Avgust Jesih, duh. pom. v pokoju, roj. Ljubljancan, posvečen l. 1871. R. I. P.

V Teržaški škofiji: Umrli je 2. t. m. č. gosp. Fr. Rozman, župnik na Proseku. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: DoVāka fara DarVJe sv. oČetV ob ČasV petDesetLetnIČe: 30 gl. — Č. g. J. A.: 1 tolar za 2 gl. — Č. g. A. Furmaher 6 pol-krizavcev. — Iz Mavčič 3 dvajs. star. d., 25 kr. a. v. v sr. in 43 gld. 20 kr. — Verni Mirniški s svojim č. g. duhovnim pastirjem M. Vovkom 15 gl. 50 kr. sv. Očetu Piju IX v spomin slavné njih škofovske 50letnice, prosijoči sv. blagoslova. — Iz Naklega čast. duhovšina 14 gl. 81 kr. a. v.; 1 tol. za 2 gl. 21 kr.; 8 à 25 kr.; 1 za 35 kr.; 1 za 26 kr. Skup 19 gl. 63 kr. — Po č. g. J. Dolencu 1 gld. s prošnjo sv. blagoslova. — Neka neimen. roka cekin, pol krone v zlatu. — Po gosp. J. Dolencu 2 st. dvajs. — Tomaž Kunec 2 gl. — Fara Žalina 9 gl. 30 kr. — N. D. 2 gl. — B. 2 gl. — N. S. 3 gl. — Dobrovska župnija po č. g. fajm. 12 gl. 25 kr. in 2 sr. tol. za 4 gl.